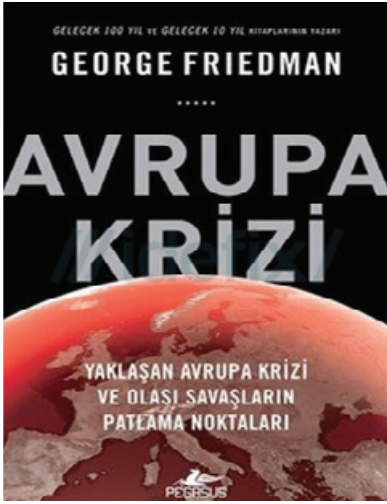

AVRUPA’NIN GENETİĞİ: DOĞUŞU VE GELECEĞİ

George FRIEDMAN, *Avrupa Krizi* “Yaklaşan Avrupa Krizi ve Olası Savaşların Patlama Noktaları”, Çev. İrem SAĞLAMER, Pegasus Yayınları, İstanbul, 2015, 327 s. (ISBN: 978-605-343-721-5)

Burak YÜKSEL¹

1949 yılında Macaristan’da dünyaya gelen George Friedman dünyanın önde gelen özel istihbarat şirketi STRATFOR’ un kurucusu ve CEO’ sudur. *Gelecek Yüzyıl*, *Gelecek On Yıl*, *Savaşın Geleceği*, *Amerika’nın Gizli Savaşı ve Avrupa Krizi* olmak üzere çok satan beş kitabı da Türkçeye çevrilen yazar tanınmış bir öngörü uzmanıdır.

Friedman, Avrupa’nın kuruluş ve gelişim sürecini kendi hayat hikâyesi perspektifinden yola çıkarak üç soruya cevap aradığı eserini oluşturmuştur. Eserin oluşumunda ele alınan üç soru (Friedman, 2015:315);

“Avrupa siyasi, askeri, ekonomik ve düşünsel olarak küresel egemenliği nasıl elde etti?”; “1914-1945 arasında Avrupa’nın bu egemenliği boşa harcamasına neden olan kusuru neydi?”; “1945’i izleyen barış dönemi, geleceğin Avrupa’sının bir görüntüsü mü yoksa Avrupa, tarihsel geleneklerine mi dönecek?”

şeklinde ifade edilmiştir.

Öngörülerıyla Türkiye’de büyük dikkat çeken Friedman, geleceği öngörmede tarihten ders almanın önemine son eseri olan *Avrupa Krizi* dikkat çekmektedir. Tarihsel olarak Avrupa’nın varoluş sürecini yaşanan tarihsel olaylar ışığında değerlendirerek var olan dinamiklerin hareketlerini öngörmeye çalışarak bazı kırılma noktalarına dikkat çekmiştir.

Üç temel bölümden oluşan eserde “Avrupa İstisnacılığı” başlığını taşıyan

¹ Öğr. Gör., Düzce Üniversitesi, Kaynaşlı Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Lojistik Programı, e-posta: burakyuksel@duzce.edu.tr

birinci bölümde yazar kendi aile hikâyesinden yola çıkarak Avrupa da ki hayattan bahsedilmekte; ortak insanlık bilincinin doğuşu ve geliştirilmesi sırasında yaşanan zorlu süreçlerden tarihsel akış içerisinde bahsedilmektedir.

Eserin “31 Yıl” başlığını taşıyan ikinci bölümünde gelişen teknolojilerin yeni silahlar yaratma olanağı sunması ve sanayinin bu silahların seri üretimine olanak sağlaması sonucu savaşlarda yaşanan kayıpların katliam olarak ifadesi ile büyük imparatorlukların yıkıldığı ulus devletlerin doğuşu ve Avrupa’nın birliğinin tohumlarının atılışı anlatılmaktadır.

“Sıcak Bölgeler” başlığını taşıyan üçüncü bölümde ise Avrupa Birliği’ni oluşturan Maastricht Anlaşması’nın temellerinin atılışı, oluşumu; ulusal devletlerin doğuşu, sınırlarının oluşumunda yaşanan tarihsel olaylar ve yaşanan olayların barındığı dinamiklerin ilerleyen süreçlerde tekrar harekete geçebileceği çeşitli senaryolarla ortaya konmaktadır.

Sonuç bölümünde ise Avrupa’daki çatışma tarihinin sona ermekten uzak olduğu vurgulanmaktadır (Friedman, 2015:315). Avrupa’nın sorununun her şeye sahip olma arzusu olduğu belirtilmiştir.

Yazarın Türkiye ile öngörüsüne bakıldığında Türkiye’nin karmaşık bir konumda bulunduğu; büyük güç olacağı ancak şu anda sıkıntılı ve iç siyasi gerilimlerin yüksek olduğu; ekonomik gücü ve çevresindeki kargaşadan dolayı büyük bir güce dönüşeceği öngörülmektedir (Friedman, 2015:320). Yazarın Türkiye ile ilgili öngörülerini daha önceki eserindeki Türkiye’ nin 2040’ların ortalarında önemli bir bölgesel güç olacağı ve ilerleyen büyük güç olacağı öngörülerini desteklemektedir (Friedman, 2009:210-214). Ekonomist Mustafa Aysan da Friedman’ın eserine de değindiği köşe yazısında Türkiye’nin 2016’ya çetin koşullar altında girdiği ve iç sorunlarını çözüme kavuşturabilirse büyüme eğilimine girebileceğine değinmektedir (Aysan, 2016).

Sonuç olarak eser Avrupa’nın doğum sancılarını tarihsel etkileşimli bir tarihsel süreç içerisinde ele alışı ve geleceğine yönelik öngörülerıyla yaşanan olayları anlamlandırmak geleceğe yönelik çıkarımların yapılmasında başvuru niteliği taşıyan; siyasi tarih ve gelecek niteliği taşıyan bir eserdir.

KAYNAKÇA

AYSAN, Mustafa. (2016), “2016’ da Ekonomik Sorunlarımız II” (erişim adresi: <http://www.finansgundem.com/yazarlar/2016da-ekonomik-sorunlarimiz-ii-yazisi/466863>), (erişim tarihi: 17 Mart 2016).

FRIEDMAN, George. (2015), Avrupa Krizi, Pegasus Yayınları, İstanbul.

FRIEDMAN, George. (2009), Gelecek 100 Yıl, Pegasus Yayınları, İstanbul.